

od bitnih prirodnih odrednica grada – njenu rijeku. Tako je *Udruga za očuvanje hrvatskih voda i mora SLAP* organizirala 4. i 5. prosinca 2008. godine skup s naslovom *Zagrebačke vode*, te objavila provokativne zaključke. Nastavno je *Lokalna baza za osvježavanje kulture* organizirala u Zagrebu od 29. rujna do 6. listopada 2009. godine *Urban festival* s ciljem istraživanja specifične problematike ove neuralgične gradske točke, odnosno linije: kakvu vrstu granice predstavlja Sava u urbanizmu grada Zagreba? Radi li se o granici koja gradsko tkivo dijeli na dva grada, o granici unutar grada ili tek o prekidu – mjestu dokolice i slobode? Uz tu ideju i niz manifestacija predočen je i slogan *Sava svima!*

Sve inicijative bivaju na određeni način podržane od službenih institucija (državnih i gradskih), ali upravo te institucije same ne poduzimaju akcije koje vode ostvarenju najboljih i nužnih radova za poboljšanje vodnog režima Save na širem području grada, a ni ostvarenju drugih oblika korištenja voda i prostora koji bi oplemenili taj dio grada.

Nažalost, za skup, unatoč poslanim pozivima, nije bilo dovoljno iskazanog interesa novinara (uz iznimku prikaza i komentara u Večernjem listu objavljenom 27. listopada 2009.). Također može zabrinuti pojava da mlađi stručni zaposlenici Hrvatskih voda i Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva (koji djeluju u istoj poslovnoj zgradi) ne pokazuju interes za sudjelovanje na javnim stručnim i znanstvenim skupovima koji se inače organiziraju u prizemlju zgrade.

Bliska budućnost treba biti obilježena odlučnošću u djelovanju, kako pasivnost u donošenju odluka nebi ponovno ugrozila grad, ali na drugačiji, možda pogubniji način.

Ljudevit TROPAN

OBILJEŽAVANJE 350. OBLJETNICE NOVOGA ZRINA I 70. GODIŠNJICE DRAGUTINA FELETARA

U Donjoj Dubravi je 10. srpnja 2011. održano obilježavanje 350. obljetnice Novoga Zrina (1661. – 2011.) i 70. godišnjice prof. dr. sc. Dragutina Feletara. Ova obilježavanja održana su u organizaciji Družbe „Braća hrvatskoga zmaja“ - zmajskih stolova u Čakovcu i Križevcima, Društva za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju i Općine Donja Dubrava. Događaju su prisustvovali brojni suradnici i kolege prof. Feletara kao i njegovi doktorandi, pripadnici Družbe Braća hrvatskoga zmaja na čelu s Velikim mešтром Nevijom Šetićem, predstavnici Općine Donja Dubrava, te Feletarovi prijatelji i članovi uže obitelji.

Novi Zrin

Susret je započeo na starom imanju Dragutina Feletara u Donjoj Dubravi, a nastavio se pokraj spomenika Novom Zrinu na rijeci Muri (područje Općine Legrad). Tamo su pripadnici Družbe „Braća hrvatskoga zmaja“ položili vijence na spomenik Novom Zrinu, uz protokolarno sudjelovanje pripadnika Zrinske garde iz Čakovca. Dragutin Feletar tom je prigodom održao govor o značaju Novog Zrina u kontekstu razdoblja u kojem je ova utvrda izgrađena.

Utvrdu je 1661. dao izgraditi Nikola Zrinski nasuprot osmanskoj utvrdi Kaniži (današnja Nagykanizsa), a cilj mu je bio na strateški dobrom položaju stvoriti utvrdu koja bi zadovoljavala funkciju i napada i obrane. Utvrda se sastojala od dva dijela. Utvrda se nalazila na lijevoj obali Mure. Turci Osmanlije su utvrdu razorili nakon opsade 1664. prije nego su skupivši ogromnu vojsku

krenuli u opsadu Beča, no budući da su kod Novog Zrina imali ogromne gubitke kršćanska vojska ih je pobijedila u bitci kod Sv. Gotharda. Feletar je kazao da samim time što je spriječila napad na Beč utvrda Novi Zrin zaslužuje veliku pozornost i obilježavanje, kao i mnogo poznatija utvrda Sziget na kojoj su Turci slomili napadačku oštricu uoči pohoda na središte Habsburške monarhije 1566.

Kolokvij o djelu Dragutina Feletara

Sudionici obilježavanja nakon toga su se smjestili u Općinsku Vijećnicu u Donjoj Dubravi gdje je održan kolokvij o djelu Dragutina Feletara u povodu 70. godišnjice života.

Dragutin Feletar je rođen u Velikom Otoku 10. srpnja 1941. Godine, osnovnu školu je polazio u Donjoj Dubravi i Kotoribi, a gimnaziju u Varaždinu. Završio je studij geografije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu, gdje je 1973. magistrirao, a 1982. doktorirao. Radio je u prosvjeti, novinarstvu, odnosima s javnošću, znanosti i izdavaštvu. Od 1983. do 2006. radio je na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu gdje je napredovao do trajnog zvanja redovitog profesora, a zadnje dvije godine bio je i dekan tog fakulteta. Član suradnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti postao je 2006., a od 2006. do 2011. obnašao je časnu dužnost velikog meštra Družbe „Braća Hrvatskog Zmaja“. Dobitnik je državne nagrade za popularizaciju znanosti, nagrade za životno djelo Koprivničko križevačke županije i Grada Koprivnice, državnog odlikovanja Red Danice hrvatske s likom Ruđera Boškovića, itd.

Pozdravne govore na početku kolokvija održali su načelnik Općine Marijan Varga i predsjednik čakovečkog ogranka Matice hrvatske Stjepan Hranjec, a sam program kolokvija moderirao je Petar Feletar.

Prvo izlaganje održao je Hrvoje Petrić, koji je govorio o prinosima Dragutina Feletara hrvatskoj historiografiji i susjednim znanostima. Istaknuo je da se profesor Feletar godinama bavio popularizacijom povijesti te da usprkos tome što nije povjesničar po struci iza sebe ima mnogo radova iz područja povijesti i susjednih znanosti. Posebno je izdvojio značaj njegovih stručno-znanstvenih monografija župa, općina i mjesta (Legrada, Svetog Đurđa, Nedelišća, Kuzminca, Kunovca, Vukovara, Nove Gradiške, Koprivnice, Preloga, Ludbrega, Virovitice, Molva, Torčeca, Novigrada Podravskog, Gornjeg Kneginca, Donjeg Vidovca, Donje Dubrave, Đelekovca itd.). Također je naveo važan Feletarov doprinos u istraživanju kulturne povijesti, društvene povijesti, te spomeničke baštine. Najveći doprinos povijesnim znanostima dao je istraživanjem gospodarske povijesti, a posebnu važnost u tome ima monografija poduzeća Podravka. Feletar je također istraživao povijest bankarstva, industrije, rudarstva, komunalnih djelatnosti, elektrifikacije tiskarstva, cehova, zadrugarstva, školstva, komunikacija, trgovine itd. Pokrenuo je i uređivao niz stručnih i znanstvenih časopisa od kojih su najpoznatiji „Meridijani“, „Podravski zbornik“, „Podravina“ itd.

Redoviti profesor na Geografskom odsjeku PMF-a Zoran Stiperski govorio je o Feletarovim prinosima hrvatskoj geografiji. Kao dugogodišnji sveučilišni profesor na PMF-u Feletar je odgojio brojne mlade stručnjake, a četvero geografa pod njegovim je mentorstvom doktoriralo. Razvio je metodologiju industrijske geografije u Hrvatskoj i šire te uveo predmete Industrijska geografija i Uvod u geografiju, predavao je Uvod u statistiku, Geografiju Afrike, te Industrija u prostornom planiranju. Bio je glavni urednik vodećeg hrvatskog geografskog znanstvenog časopisa «Geografski glasnik, voditelj nekoliko znanstvenih geografskih projekata, predstojnik Zavoda za geografiju i prostorno uređenje, Zavoda za regionalnu geografiju i metodiku, pročelnik Geografskog odsjeka, prodekan, te dekan PMF-a. Objavio je na stotine znanstvenih radova, sudjelovao na brojnim domaćim i međunarodnim znanstvenim skupovima. Osim na PMF-u Feletar je predavao i na Ekonomskom fakultetu te Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu.

O Feletarovom radu u međunarodnoj suradnji govorila je prorektorica Mariborskog sveučilišta i bivša državna tajnica za visoko školstvo Slovenije Lučka Lober. Osvrnula se na njegovu suradnju

s geografima u srednjoj Europi, naglasivši Feletarov utjecaj na razvoj suradnje sa Njemačkom, Poljskom, Mađarskom, Slovenijom, Češkom itd. Predavao je na fakultetima u Sarajevu, Mariboru, Lodzu, Budimpešti, Pečuhu, Münchenu i Ostravi. Bio je i voditelj poslijediplomskog studija iz geografije na PMF-u, a kao gost profesor predavao je na poslijediplomskim studijima u Lodzu (Poljska), Ostravi (Češka). Lučka Lorber je kazala je da je prof. Feletar bio njen mentor iz geografije te je govorila o zajedničkim znanstvenim projektima između mariborskog i zagrebačkog sveučilišta koje su zajednički vodili.

Zastupnik u Hrvatskom saboru i novi veliki meštar Družbe „Braća Hrvatskog Zmaja“ Nevio Šetić održao je izlaganje o djelovanju Dragutina Feletara u Družbi. Naime Feletar je član Družbe „Braća Hrvatskog Zmaja“ od početka devedesetih godina 20. stoljeća, kad je obnovljeno njeno djelovanje nakon zabrane rada u komunističkom sustavu. Osnivač je i prvi pročelnik Zmajskog stola u Čakovcu u kojem je razvio bogatu aktivnost. Iz tog razdoblja posebno treba istaknuti podizanje spomenika Novom Zrinu pokraj rijeke Mure 2001. Od 2006. do 2011. Feletar je obnašao časnu dužnost velikog meštra Družbe, a u tom razdoblju organizirao je značajan broj postavljanja spomen-ploča, podizanja i obnove spomenika, znanstvenih simpozija i predavanja, itd.

Posljednji referat imao je doktorand na Odjelu za kroatistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu Mario Kolar, koji se kritički osvrnuo na književni rad Dragutina Feletara. Feletar je napisao tri zbirke kajkavskih pjesama, putopis, te je objavio jednu pjesničko-književnu mapu. Iako je njegov književni opus ograničen na razdoblje između 1970. i 1980. bilo je to prema Kolaru vrlo intenzivno i plodno razdoblje njegova stvaralaštva. Njegov književni rad je u to vrijeme bio solidno kritički popraćen, a kritike o njemu pisali su vrlo značajni kritičari kajkavske književnosti. Kolar je na kraju zaključio da je Feletar kao autor, urednik i izdavač dao značajan doprinos u međimurskoj, podravskoj i kajkavskoj književnosti, a samim time i hrvatskoj književnosti.

Nakon izlaganja održana je zanimljiva rasprava u kojoj je istaknuto da je u jednom kraćem kolokviju nemoguće nabrojiti sve značajno što je prof. dr. sc. Dragutin Feletar stvorio u životu, jer je svojim višedesetljetnom radom na mnogim poljima u potpunosti promijenio kulturnu i znanstvenu sliku sjeverozapadne Hrvatske. Međutim svi okupljeni su se složili kako se od Feletara i u narednim godinama očekuje mnogo, kako u znanstveno-istraživačkoj i izdavačkoj djelatnosti, tako i na području publicistike i književnosti, te angažmanu u društvenom i kulturnom životu Podravine i Međimurja.

Vladimir ŠADEK

IZVJEŠTAJ SA 18. KONGRESA MEĐUNARODNOG ODBORA ZA PREDOSMANSKE I OSMANSKE STUDIJE CIEPO-18 (INTERNATIONAL COMMITTEE OF PRE-OTTOMAN AND OTTOMAN STUDIES) 25.-30. KOLOVOZ 2008., ZAGREB

Od 25. do 30. kolovoza 2008. godine na Filozofskom fakultetu u Zagrebu je održan 18. kongres *Međunarodnog odbora za predosmanske i osmanske studije – CIEPO 18*. CIEPO (*Comité International d'Études Pré-Ottomanes et Ottomanes*) je međunarodno udruženje osmanista i turkologa, osnovano 1971. godine u Aix-en-Provenceu u Francuskoj, i predstavlja jedno od najuglednijih i najmasovnijih organizacija ovoga tipa. CIEPO igra važnu ulogu kao forum koji stvara i učvršćuje veze, te pospješuje dijalog osmanista i turkologa iz velikog broja različitih zemalja i kultura. Tome zasigurno doprinosi i činjenica da se čak četiri jezika ravnopravno koriste kao radni jezici kongresa: engleski, francuski, njemački i turski. Kongres se održava svake dvije godine, a

Ekonomska i ekohistorija
Economic- and Ecohistory

Časopis za gospodarsku povijest i povijest okoliša

Journal for Economic History and Environmental History

Volumen VII. / Broj 7
Zagreb - Samobor 2011.
ISSN 1845-5867
UDK 33 + 9 + 504.3

Nakladnici / Publishers:

Društvo za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju
Society for Croatian Economic History and Environmental History
Ivana Lučića 3, HR - 10000 Zagreb
tel.: +385/1/61-20-148, fax: +385/1/61-56-879

Izdavačka kuća Meridijani
p.p. 132, 10430 Samobor
tel.: 01/33-62-367, faks: 01/33-60-321
e-mail: meridijani@meridijani.com
www.meridijani.com

Sunakladnici / Co-publishers:

Sekcija za gospodarsku povijest Hrvatskog nacionalnog odbora za povijesne znanosti Zagreb
(moderator: Hrvoje Petrić)

Međunarodni istraživački projekti: »Triplex Confinium - Hrvatska višegraničja u euromediterranskom kontekstu« (voditelj prof. dr. sc. Drago Roksandić) i Triplex Confinium - »Hrvatska riječna višegraničja« (voditeljica: doc. dr. Nataša Štefanec) Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Urednici / Editors-in-chief:

Hrvoje Petrić, Drago Roksandić

Uredništvo / Editorial Staff:

Dragutin Feletar, Željko Holjevac, Mira Kolar-Dimitrijević, Dubravka Mlinarić, Nenad Močanin,
Hrvoje Petrić, Drago Roksandić, Mirela Slukan Altić, Ivica Šute

Međunarodno uredničko vijeće / International Editorial Board:

Drago Roksandić - predsjednik (Zagreb, Hrvatska), Daniel Barić (Le Havre-Pariz, Francuska), Slaven Bertoša (Pula, Hrvatska), Zrinka Blažević (Zagreb, Hrvatska), Tatjana Buklijaš (Cambridge, UK), Boris Golec (Ljubljana, Slovenija), Hrvoje Gračanin (Zagreb, Hrvatska), Paul Hirt (Tempe, SAD), (Andrej Hozjan (Maribor, Slovenija), Halil İnalçik (Ankara, Turska), Egidio Ivetić (Padova, Italija), Silvije Jerčinović (Križevci, Hrvatska), Karl Kaser (Graz, Austrija), Isao Koshimura (Tokio, Japan), Marino Manin (Zagreb, Hrvatska), Christof Mauch (München, Njemačka), Kristina Milković (Zagreb, Hrvatska), Ivan Mirnik (Zagreb, Hrvatska), Mirjana Morosini Dominick (Washington D.C., SAD), Géza Pálffy (Budimpešta, Mađarska), Daniel Patafta (Zagreb, Hrvatska), Lajos Rácz (Szeged, Mađarska), Gordan Ravančić (Zagreb, Hrvatska), Marko Šarić (Zagreb, Hrvatska), Mladen Tomorad (Zagreb, Hrvatska), Jaroslav Vencalek (Ostrava, Češka), Milan Vrbanus (Slavonski Brod, Hrvatska), Zlata Živaković Kerže (Osijek, Hrvatska)

Prijelom / Layout:

Saša Bogadi

Za nakladnike / Journal directors:

Petra Somek, Hrvoje Petrić

ISSN:

1845-5867

Tisak i prijelom/ Layout and print by:

Bogadigrafika, Koprivnica 2011.

Adresa uredništva / Mailing adress:

Hrvoje Petrić (urednik)
Odsjek za povijest, Filozofski fakultet
Ivana Lučića 3, HR-10000 Zagreb
e-mail: h.petric@inet.hr

Tiskano uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH i Koprivničko-križevačke županije

PRIKAZI KNJIGA

Gyulai Eva, Horvath Zita, Turbuly Eva, Gospodarstvo i društvo međimurskog vlastelinstva u 17-18. stoljeću (Andreja Talan)	140
Joan Dunayer, Specizam, Diskriminacija na osnovi vrste (Tomislav Krznar)	142
Podravina, Časopis za multidisciplinarna istraživanja, vol. IX, broj 17 (Tomislav Krznar)	145
Podravina, Časopis za multidisciplinarna istraživanja, vol. IX, broj 18 (Tomislav Krznar)	148
Tomislav Krznar, Bioetički mozaik (Hrvoje Jurić)	150
Ian G. Simmons, Globalna povijest okoliša: od 10000. pr. Kr. do 2000. n. Kr. (Aleksandra Đurić)	151
J. Donald Hughes, Što je povijest okoliša? (Aleksandra Đurić)	154
Zapisnik franjevačkog samostana u Našicama. Knjiga I (1739. – 1787.) (Danijel Patafta)	156
Slaven Bertoša, Osebjuno mjesto austrijske Istre: Lupoglavski kraj u srednjem i novom vijeku (Igor Eterović)	158
Radovi Zavoda za znanstveni rad u Varaždinu, br. 22 (Iva Potočnik)	161
Historia Varasdiensis. Časopis za varaždinsku povjesnicu br. 1 (Iva Potočnik)	162
Radovi Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, br. 42 (Igor Razum)	163
Prostorno planiranje u Jugoistočnoj Europi (Do Drugog svetskog rata) (Marko Šarić).....	165
Molve – ljudi, selo i okoliš u dugom trajanju, društvo za povjesnicu i starine (Dragutin Feletar)	168
ZNANSTVENI SKUPOVI	170
UPUTE SURADNICIMA / INSTRUCTIONS TO CONTRIBUTORS	179

Popis suradnika u časopisu »Ekonomika i ekohistorija«, broj 7 (2011.):**Karl Kaser**, Universität Graz**Drago Roksanđić**, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu**Daniel Barić**, Université François-Rabelais, Tours**Hrvoje Petrić**, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu**Zoltán Hajdú**, Centre for Regional Studie, Hungarian Academy of Sciences, Pečuh**Mira Kolar-Dimitrijević**, Draškovićeve 23, Zagreb**Harald Heppner**, Universität Graz**Nataša Kolar**, Pokrajinski muzej Ptuj – Ormož**Željko Holjevac**, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu**Igor Žiberna**, Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru**Mirela Slukan Altić**, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar Zagreb**Ljudevit Tropan**, Hrvatske vode Zagreb**Andreja Talan**, student, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu**Tomislav Krznar**, Veleučilište u Karlovcu**Hrvoje Jurić**, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu**Aleksandra Đurić**, Sveučilište Eötvös Loránd u Budimpešti**Dragutin Feletar**, član suradnik HAZU, Zagreb-Koprivnica**Daniel Patafta**, Katolički bogoslovni fakultet, Sveučilište u Zagrebu**Igor Eterović**, Lovran**Iva Potočnik**, Varaždin**Igor Razum**, student, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu**Marko Šarić**, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu**Vladimir Šadek**, Koprivničko-križevačka županija**Csaba G. Kiss**, Sveučilište Eötvös Loránd u Budimpešti**Vjeran Kursar**, Filozofski fakultet, Zagreb

Ekonomsku i ekohistoriju referiraju:

HISTORICAL ABSTRACTS, ABC CLIO Library, Santa Barbara, California, USA

AMERICA: HISTORY AND LIFE, Washington, USA

JOURNAL OF ECONOMIC LITERATURE (JEL), Pittsburgh, USA

CENTRAL AND EASTERN ONLINE LIBRARY, Frankfurt am Main, Deutschland

ECONLIT - AMERICAN ECONOMIC ASSOCIATION, Nashville, USA